

Sygn. akt I ACa 1232/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Grzegorz Krężolek (spr.)
Sędziowie:	SSA Sławomir Jamróg SSO del. Beata Kurdziel
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2017 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

przeciwko **Gminie S.**

przy interwencji ubocznej po stronie pozwanej Skarbu Państwa -(...)

o zapłatę

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 11 maja 2016 r. sygn. akt I C 2337/12

1. **zmienia zaskarżony wyrok w punktach I i III nadając im treść:**

„I. zasądza od strony pozwanej Gminy S. na rzecz strony powodowej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 103 285,20 zł (sto trzy tysiące dwieście osiemdziesiąt pięć złotych i dwadzieścia groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 14 sierpnia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2015r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r., oddalając powództwo także w zakresie kwoty 73 641,31 zł wraz z odsetkami”,

„III. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 1 100,42 zł (jeden tysiąc sto złotych i czterdzieści dwa grosze) tytułem kosztów procesu.”

2. **oddala apelację strony pozwanej w pozostałej części, a apelację strony powodowej w całości;**

3. **zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 5 842zł (pięć tysięcy osiemset czterdzieści dwa złote) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSO del. Beata Kurdziel SSA Grzegorz Krężolek SSA Sławomir Jamróg

Sygn. akt : I ACa 1232/16

UZASADNIENIE

W częściowym uwzględnieniu żądania spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) „ w K. , skierowanego przeciwko gminie S. , do której przyłączył się w toku postępowania , w charakterze interwenienta ubocznego Skarb Państwa - (...) którego podstawą była realizacja dwóch umów zawartych przez strony w dniu 22 listopada 2007r na wykonanie wielobranżowych projektów budowlano-wykonawczych dla budowy, (...) odcinka drogi gminnej w S.,

Sąd Okręgowy w Krakowie , wyrokiem z dnia 11 maja 2016r :

- zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 176 926, 51 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 14 sierpnia 2011r [pkt I],

- w pozostałej części powództwo oddalił [pkt II] oraz ,

-zasądził od gminy na rzecz powodowej spółki sumę 8 847 złotych , tytułem zwrotu kosztów procesu [pkt III sentencji wyroku].

Sąd Okręgowy ustalił następujące fakty istotne dla rozstrzygnięcia :

W 2007 r. gmina S. ogłosiła przetarg nieograniczony na realizację projektu budowlano-wykonawczego dla inwestycji pn. Budowa drogi (...)w S., stanowiącej obwodnicę tej miejscowości .

W dniu 20 kwietnia 2007 r. gmina i (...) Dyrekcja (...)Oddział w K. zawarły porozumienie, którego przedmiotem miała być współpraca oraz finansowanie prac przy przygotowaniu i realizacji robót związanych z obwodnicą. Z treści porozumienia wynikało m.in., iż , (...) zobowiązała się sfinansować koszty przygotowania i realizacji obwodnicy począwszy od 2007 r.

Cała obwodnica S. została podzielona przez zamawiającego na(...) odcinków: odcinek (...) (ul. (...) – ul. (...)) o długości 1,0 km (zrealizowany w 2006 r.), odcinek (...) (ul. (...) – ul. (...)) o długości 1,44 km, odcinek (...) (ul. (...) – ul. (...)) o długości 0,6 km, odcinek (...) (ul. (...) – ul. (...)) o długości 1,3 km oraz odcinek (...) (ul. (...) – ul. (...)) o długości 1,15 km.

Przetarg wygrała strona powodowa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K..

W dniu 22 listopada 2007 r. strony sporu zawarły umowę nr (...) na wykonanie wielobranżowego projektu budowlano-wykonawczego dla budowy (...)w S., tj. odcinka km 2+440 ÷ 5+300.

Integralną częścią niniejszej umowy były załączniki w postaci „Załącznik nr (...) – Oferta wykonawcy, wraz z wykazem osób oraz wykazem podmiotów”, „Załącznik nr (...) – Zakres zamówienia i wymagane terminy wykonania”; Załącznik nr (...) – Opis przedmiotu zamówienia – Specyfikacje techniczne”; „Załącznik nr (...) oraz „Załącznik nr (...) Harmonogram prac projektowych”.

Zgodnie z treścią umowy strona powodowa zobowiązała się do zrealizowania zamówienia w terminie 40 miesięcy od daty podpisania umowy, w tym opracowania dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę w terminie 12 miesięcy od daty jej zawarcia.

Pozwana gmina, jako zamawiająca, była zobowiązana do przekazania wykonawcy materiałów wyjściowych, potrzebnych do wykonania dokumentacji projektowej, w zakresie i w terminach określonych w specyfikacjach technicznych.

Umowa nr (...) zabezpieczała wykonanie przez powodową spółkę prac w terminie poprzez zastrzeżenie kar umownych, których wysokość określona została w §(...)umowy w następujący sposób:

a) za niedotrzymanie terminu wykonania jakiegokolwiek opracowania projektowego wymienionego w Tabeli opracowań projektowych z przyczyn zależnych od wykonawcy, w wysokości 0,2% wynagrodzenia netto za tę pozycję, za każdy dzień opóźnienia, liczony od terminów wykonania określonych w załączniku nr (...) do dnia odbioru opracowania projektowego;

b) w przypadku odmowy odbioru jakiegokolwiek opracowania projektowego z przyczyn zależnych od wykonawcy, w wysokości 0,2% wynagrodzenia netto za tę pozycję, za każdy dzień liczony od terminu wykonania opracowania projektowego do odbioru;

c) z tytułu odstąpienia przez zamawiającą lub wykonawcę od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy, w wysokości 10% wynagrodzenia netto za całość dokumentacji projektowej .

Kary umowne zostały przewidziane również dla wykonawcy w następujących sytuacjach:

1/ za opóźnienie w dokonaniu odbioru jakiegokolwiek elementu opracowań projektowych, w wysokości 0,2% wynagrodzenia netto za dokumentację projektową, za każdy dzień opóźnienia;

2/ z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, w wysokości 10% wynagrodzenia netto za dokumentację projektową.

W dniu 12 grudnia 2008 r. strony umowy nr (...) zawarły Aneks nr (...), w którym zmieniono harmonogram wykonania dokumentacji projektowej dla odcinka (...)

Efektom podpisania przez w/w aneksu było obowiązywanie od dnia 12 grudnia 2008 r. „harmonogramu wykonania dokumentacji projektowej” według stanu na dzień 5 grudnia 2008 r. Ponadto § (...) Aneksu nr (...) stwierdzał, że „Cykl wykonania poszczególnych opracowań podany w harmonogramie wykonania dokumentacji projektowej na dzień 5 grudnia 2008 r. może ulec zmianie w następujących przypadkach: 1) dla odcinka(...)w przypadku wcześniejszego uzyskania decyzji środowiskowej; 2) dla odcinka(...)ostateczny terminy uściślony zostanie po rozwiązaniu problemu związanego ze składowaniem odpadów po byłej Hucie (...)”.

W dniu 26 stycznia 2009 r. strony zawarły kolejny Aneks nr (...) do umowy nr (...), w którym zmieniono treść §(...)umowy odnoszącego się do zakresu prac wykonawcy, tj. rozdzielono odcinek (...)w S. odcinka km 2+440 ÷ 3+094,61, który obejmuje most na rzece (...) wraz ze skrzyżowaniem typu rondo z ulicą (...) od odcinka(...)w (...) + 0,94,61 ÷ 5+ 300. Przedmiotem zmiany zawartym w Aneksie nr (...) było również określenie wynagrodzenia strony powodowej. Strony uzgodniły, że „Za wykonanie przedmiotu umowy (...) wykonawca otrzyma wynagrodzenie ryczałtowe zgodne z ofertą wykonawcy, proporcjonalne dla odcinka (...)– 40% wartości i zadania tj. 932.080,00 zł brutto oraz odcinków(...)– 60% wartości zadania tj. 1.398.120,00 zł brutto.”.

W dniu 31 marca 2008 r. strony podpisały protokół zdawczo-odbiorczy przekazania dokumentacji projektowej o treści „Wykonanie wielobranżowego projektu budowlano-wykonawczego dla budowy(...)w S. – Mapa sytuacyjno-wysokościowa do celów projektowych(...) oraz Projekt prac geologicznych dla dokumentacji geologiczno-inżynierskiej (...)Za wykonaną część prac objętych pkt (...)Tabeli opracowań projektowych do umowy nr (...), strona powodowa w dniu 31 marca 2008 r. wystawiła stronie pozwanej fakturę VAT nr (...) na łączną kwotę 176.000,00 zł brutto, która to kwota została przez stronę pozwaną w całości zapłacona w dniu 30 kwietnia 2008 r.

W dniu 28 maja 2008 r. strony podpisały protokół zdawczo-odbiorczy przekazania dokumentacji projektowej o treści „Wykonanie wielobranżowego projektu budowlano-wykonawczego dla budowy(...)odcinka drogi gminnej kl.(...)w S. km 2+440 ÷ 5+ 300 – Dokumentacja G.-inżynierska(...) oraz Geotechniczne warunki posadowienia obiektów budowlanych (...)Za wykonaną część prac objętych pkt(...)) Tabeli opracowań projektowych do umowy nr (...) strona

powodowa w dniu 28 maja 2008 r. wystawił stronie pozwanej fakturę VAT nr (...) na łączną kwotę 439.200,00 zł brutto, która to kwota została przez stronę pozwaną w całości zapłacona, w dniu 24 czerwca 2008 r.

Pierwszego września 2008 r. powódka przekazała gminie „Raport o oddziaływaniu na środowisko – projekt budowlano-wykonawczy dla budowy (...)w S.” wraz z załącznikiem pt. „(...) oddziaływaniu inwestycji na środowisko kulturowe” dla zadania „Budowa II odcinka drogi gminnej klasy (...) w S. km 0+995 – 2+440” i „Budowa(...)w S. w km 2+440 – 5+300”.

W dniu 28 stycznia 2009 r. strona powodowa przekazała zamawiającej (...) do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia”.

W dniu 20 marca 2009 r. spółka przekazała gminie(...)o oddziaływaniu na środowisko dla budowy (...) odcinka drogi gminnej klasy(...)w S.” oraz „Kopię decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia”.

W dniu 30 czerwca 2009 r. strony podpisały protokół zdawczo-odbiorczy przekazania dokumentacji projektowej o treści „wykonanie wielobranżowego projektu budowlano-wykonawczego dla budowy (...)w S. – Projekt budowlany dla obszaru objętego decyzją (...) oraz Projekt budowlany dla obszaru położonego poza granicą (...).

Za wykonaną część prac objętych pkt(...) Tabeli opracowań projektowych do umowy nr (...), strona powodowa w dniu 29 czerwca 2009 r. wystawiła stronie pozwanej fakturę VAT nr (...) na łączną kwotę 368.684,00 zł brutto, która to kwota została w całości zapłacona.

Ponieważ zgodnie z treścią pkt (...) Specyfikacji (...) P- (...)do umowy nr (...), po odbiorze opracowań projektowych przez zamawiającego, wykonawca otrzyma wynagrodzenie w wysokości 85% ceny za te pozycje. Faktura VAT nr (...) w pkt(...) odnoszącym się do pozycji nr (...) Tabeli opracowań projektowych opiewała na kwotę 344.284,00 zł brutto, co stanowiło 85% ceny za tę pozycję. Po uzyskaniu pozwolenia na budowę dla odcinka(...)w S., strona powodowa wystawiła stronie pozwanej kolejną fakturę VAT nr (...), tytułem pozostałej części, tj. 15% wynagrodzenia określonego w pkt (...)Tabeli opracowań projektowych do umowy nr (...) na łączną kwotę 99.186,00 zł brutto, która to kwota została zapłacona.

W dniu 10 września 2009 r. strony podpisały kolejny protokół odbioru przekazania dokumentacji projektowej o treści: „Wykonanie wielobranżowego projektu budowlano-wykonawczego dla budowy (...) w S.(...)) – Projekt Budowlany.

W dniu 16 września 2009 r. podpisano protokół zdawczo-odbiorczy przekazania dokumentacji projektowej o treści „Wykonanie wielobranżowego projektu budowlano-wykonawczego dla budowy (...)w S. – Projekty Wykonawcze(...)Specyfikacje Techniczne wykonania i odbioru robót (...) oraz kosztorys inwestorski + przedmiar robót(...)

Z uwagi na konieczność dokonania istotnych zmian w dokumentacji, w zakresie przebudowy linii wysokiego napięcia, termin przekazania tej części dokumentacji nastąpił w dniu 28 września 2009 r. Za wykonaną część prac objętych pkt (...)Tabeli opracowań którą zamawiająca zapłaciła.

W dniu 13 października 2009 r. podpisano protokół zdawczo-odbiorczy przekazania dokumentacji projektowej o treści „Wykonanie wielobranżowego projektu budowlano-wykonawczego dla budowy(...)w S. – (...) do wniosku o uzyskanie pozwolenia na budowę (...)Ponieważ przekazana w dniu 13 października 2009 r. dokumentacja nie zawierała dokumentacji przebudowy linii wysokiego napięcia(...), ostateczny termin odebrania tej części dokumentacji nastąpił w dniu 13 listopada 2010 r. Za wykonaną część prac objętych pkt (...) Tabeli opracowań projektowych strona powodowa w dniu 25 listopada 2009 r. wystawiła stronie pozwanej fakturę VAT nr (...) na łączną kwotę 12.200,00 zł brutto, która także została zapłacona w całości.

Z dalszych ustaleń Sądu I instancji wynika, że poza umową oznaczoną skrótowo jako (...), tego samego dnia, 22 listopada 2007 r, strony zawarły także umowę nr (...)- (...), na wykonanie wielobranżowego projektu budowlano-wykonawczego dla budowy (...w S., tj. odcinka km 0+995 ÷ 2+440.

Integralną jej częścią były załączniki w postaci: „Załącznik nr (...) – Oferta wykonawcy, wraz z wykazem osób oraz wykazem podmiotów”, „Załącznik nr(...)- Zakres zamówienia i wymagane terminy wykonania”; Załącznik nr (...)– Opis przedmiotu zamówienia – Specyfikacje techniczne”; „Załącznik nr(...) – Tabela opracowań projektowych” oraz „Załącznik nr (...) – Harmonogram prac projektowych”.

Umowa przewidywała realizację zamówienia w terminie 40 miesięcy od daty zawarcia umowy, w tym opracowanie dokumentacji projektowej wraz z uzyskaniem ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę w terminie 12 miesięcy od daty zawarcia umowy. W przypadku tej umowy zamawiająca również była zobowiązana do przekazania wykonawcy materiałów wyjściowych, potrzebnych do wykonania dokumentacji projektowej, w zakresie w terminach określonych w Specyfikacjach technicznych.

Aneksem nr (...) z dnia 12 grudnia 2008 r. strony zmieniły harmonogram wykonania dokumentacji projektowej, Aneks stwierdzał, że cykl wykonania poszczególnych opracowań podany w harmonogramie wykonania dokumentacji projektowej na dzień 5 grudnia 2008 r. może ulec zmianie w przypadku wcześniejszego uzyskania decyzji środowiskowej.

W dniu 30 czerwca 2009 r. strony podpisały protokół zdawczo-odbiorczy przekazania dokumentacji projektowej o treści „Wykonanie wielobranżowego projektu budowlano-wykonawczego dla budowy (...w S. – Raport o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia drogowego na środowisko (...) oraz (...) do wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia wraz z uzyskaniem decyzji (...)Za wykonaną część prac objętych pkt(...)Tabeli opracowań projektowych do umowy nr (...), strona powodowa w dniu 29 czerwca 2009 r. wystawiła stronie pozwanej fakturę VAT nr (...) na łączną kwotę 48.800 zł brutto, która została w całości zapłacona.

W dniu 28 sierpnia 2008 r. strony podpisały protokół zdawczo-odbiorczy przekazania dokumentacji projektowej o treści „Wykonanie wielobranżowego projektu budowlano-wykonawczego dla budowy(...w S. km 0+995 ÷ 2+440 Projekt budowlany(...)Za wykonaną część prac objętych pkt(...) Tabeli opracowań projektowych do umowy nr (...) strona powodowa w dniu 30 kwietnia 2009 r. wystawiła stronie pozwanej fakturę VAT nr (...) na łączną kwotę 217.770,00 zł brutto, która została przez stronę pozwaną w całości zapłacona. Ponieważ zgodnie z treścią pkt(...)Specyfikacje (...) P- (...)do umowy, po odbiorze opracowań projektowych przez zamawiającego –Wykonawca otrzyma wynagrodzenie w wysokości 85% ceny za te pozycje, faktura VAT nr (...) opiewała na kwotę 217.770,00 zł brutto, co stanowiło 85% ceny za pozycję nr (...) Tabeli opracowań projektowych do umowy nr (...).

Po uzyskaniu pozwolenia na budowę dla odcinka (...w S., strona powodowa wystawiła stronie pozwanej w dniu 25 listopada 2009 r. kolejną fakturę VAT nr (...) tytułem pozostałej części, tj. 15% wynagrodzenia określonego w pkt (...) Tabeli opracowań projektowych do umowy nr (...), na łączną kwotę 99.186,00 zł brutto, która to kwota została przez gminę zapłacona.

W dniu 16 września 2009 r. strony podpisały protokół zdawczo-odbiorczy przekazania dokumentacji projektowej o treści „Wykonanie wielobranżowego projektu budowlano-wykonawczego dla budowy (...w S. – Projekty wykonawcze(...)Specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót(...)kosztorys inwestorski + przedmiary robót (...)Z uwagi na konieczność dokonania istotnych zmian w dokumentacji, w zakresie przebudowy linii wysokiego napięcia, termin przekazania tej części dokumentacji nastąpił w dniu 28 września 2009 r. Za wykonaną część prac objętych pkt(...)Tabeli opracowań projektowych do umowy nr (...) strona powodowa w dniu 30 września 2009 r. wystawiła stronie pozwanej fakturę VAT nr (...) na łączną kwotę 414.800,00 zł brutto. Faktura VAT nr (...) została przez pozwaną zapłacona jedynie w części, to jest do kwoty 161.704,00 zł brutto.

W dniu 13 października 2009 r. strony podpisały protokół zdawczo-odbiorczy przekazania dokumentacji projektowej o treści „Wykonanie wielobranżowego projektu budowlano-wykonawczego dla budowy (...)w S. – (...) do wniosku o uzyskanie pozwolenia na budowę oraz uzyskanie pozwolenia na budowę(...)Ponieważ przekazana w dniu 13 października 2009 r. dokumentacja nie zawierała projektu budowlanego „przebudowy linii energetycznej wysokiego napięcia” termin przekazania tej części dokumentacji nastąpił w dniu 13 listopada 2009 r. Za wykonaną część prac objętych pkt(...)Tabeli opracowań projektowych do umowy nr (...) strona powodowa w dniu 25 listopada 2009 r. wystawiła stronie pozwanej fakturę VAT nr (...) na łączną kwotę 30.500,00 zł brutto, która została w całości zapłacona.

Pismem z dnia 12 października 2009 r. gmina nałożyła na podstawie § (...) oraz umowy nr (...) na stronę powodową kary umowne w łącznej wysokości 344.292 zł. Jako podstawę ich naliczania przyjęto następujące podstawy:

W zakresie umowy nr (...)

1. numer(...)Projekt budowlany w pasie drogowym i dla przebudowy urządzeń infrastruktury technicznej poza pasem drogowym wraz z materiałami do uzyskania opinii, uzgodnień i pozwoleń wymaganych przepisami.

Zgodnie z Anekssem nr (...) z dnia 12 grudnia 2008 r. planowany termin oddania projektów budowlanych ustalono na dzień 28 lutego 2009 r. Dokumentacja została odebrana przez Kierownika Projektu i przedstawiciela (...) – Oddział w K. w dniu 10 września 2009 r., tj. 193 dni po planowanym terminie.

Wysokość nałożonej kary umownej za 193 dni opóźnienia - 128.152zł.

2. Numer (...)Projekt wykonawczy, specyfikacje techniczne, kosztorysy inwestorskie, przedmiary robót.

Zgodnie z aneksem nr (...) z dnia 12 grudnia 2008 r. planowany termin oddania projektu wykonawczego, specyfikacji technicznej kosztorysów inwestorskich oraz przedmiotów robót ustalono na dzień 14 kwietnia 2009 r. Dokumentacja została odebrana przez Kierownika Projektu i przedstawiciela (...) – Oddział w K. w dniu 28 września 2009 r., tj. 166 dni po planowanym terminie.

Wysokość nałożonej kary umownej za 166 dni opóźnienia - 59.760,00 zł.

W zakresie umowy nr (...)

1. Numer (...)Projekt budowlany w pasie drogowym i dla przebudowy urządzeń infrastruktury technicznej poza pasem drogowym wraz z materiałami do uzyskania opinii, uzgodnień i pozwoleń wymaganych przepisami szczególnymi.

Zgodnie z aneksem nr (...) z dnia 12 grudnia 2008 r. planowany termin oddania projektów budowlanych ustalono na dzień 28 lutego 2009 r. Dokumentacja została odebrana przez Kierownika Projektu i przedstawiciela (...) – Oddział w K. w dniu 30 kwietnia 2009 r., tj. 60 dni po planowanym terminie.

Wysokość nałożonej kary umownej za 60 dni opóźnienia - 25.200 zł.

2. Numer (...)Projekt wykonawczy, specyfikacje techniczne, kosztorysy inwestorskie, przedmiary robót.

Zgodnie z aneksem nr (...) z dnia 12 grudnia 2008 r. planowany termin oddania projektu wykonawczego, Specyfikacji technicznej kosztorysów inwestorskich oraz przedmiarów robót ustalono na dzień 14 kwietnia 2009 r. Dokumentacja została odebrana przez Kierownika Projektu i przedstawiciela (...) – Oddział w K. w dniu 28 września 2009 r., tj. 166 dni po planowanymi terminie.

Wysokość nałożonej kary umownej za 166 dni opóźnienia - 112.880 zł.

W zakresie umowy nr (...) i umowy nr (...)

Numer (...) (...) do wniosków o uzyskanie pozwoleń na budowę oraz uzyskanie pozwolenia. Zgodnie z aneksami nr (...) z dnia 12 grudnia 2008 r. do umowy nr (...) oraz umowy nr (...) planowany termin złożenia wniosków o wydanie pozwoleń na budowę oraz zgłoszeń ustalono na dzień 07.04.2009 r. Zamawiający ustalił kary umowne na dzień 07.10.2009 r., ponieważ do tego dnia nie złożono wniosków na przebudowę dwóch linii energetycznych. Wysokość należnej kary umownej za 183 dni opóźnienia - 18.300 zł.

Po złożonych przez stronę powodową wyjaśnieniach zawartych w piśmie z dnia 23 października 2009 r. oraz wyjaśnieniach złożonych przez (...) Dyрекcję(...) zawartych w piśmie z dnia 18 listopada 2009 r. pozwana ograniczyła ich łączną wysokość w następujący sposób :

- do umowy nr (...); numer (...)Projekt budowlany – zmniejszono liczbę dni opóźnienia z pierwotnych 193 dni opóźnienia na 154 dni, co obniżyło wysokość nałożonej kary umownej za ten odcinek prac do kwoty 10.256 zł,
- do umowy nr (...); numer(...)Projekt wykonawczy – zmniejszono liczbę dni opóźnienia z pierwotnych 166 dni opóźnienia na 127 dni, co obniżyło wysokość nałożonej kary umownej za ten odcinek prac do kwoty 45.720 zł,
- do umowy nr (...); Numer(...)Projekt budowlany – zmniejszono liczbę dni opóźnienia z pierwotnych 60 dni opóźnienia na 21 dni, co obniżyło wysokość nałożonej kary umownej za ten odcinek prac do kwoty 8.820 zł,
- do umowy nr (...); Numer (...)Projekt wykonawczy – zmniejszono liczbę dni opóźnienia z pierwotnych 166 dni opóźnienia na 127 dni, co obniżyło wysokość nałożonej kary umownej za ten odcinek prac do kwotę 86.360 zł,
- do umowy nr (...) oraz umowy nr (...);(...) (...) do wniosków o uzyskanie Pozwoleń na budowę oraz uzyskanie pozwolenia – obniżono liczbę dni opóźnienia z pierwotnych 183 dni do 142 dni, co obniżyło wysokość nałożonej kary umownej za te odcinki prac do kwoty 9.940 zł.

Łączna wysokość kar umownych z umowy nr (...) oraz umowy nr (...), wyniosła zatem ogółem 253.096 zł i taka kwota została potrącona przez zamawiającą pozwaną na mocy noty obciążeniowej nr (...)z dnia 7 grudnia 2009 r. z należnością powódki wynikającą z faktury VAT nr (...) z dnia 30 września 2009 r. w kwocie 414.800,00 zł brutto.

Powódka była zobowiązana do wykonania prac nie ujętych pierwotnie w umowie nr (...) ani w umowie nr (...). Ich realizacja była konieczna dla dalszych etapów prac projektowych, w szczególności do uzyskania pozwolenia na budowę.

Były to roboty projektowe , stwierdzone , odrębnie zawartymi pomiędzy stronami :

a) umową nr (...) z dnia 18 lutego 2009 r. na opracowanie koncepcji mostu na rzece(...) złożenie wniosku do decyzji środowiskowej mającego na celu dostosowanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia do nowego podziału zadań oraz opracowanie raportu oddziaływania na środowisko (dostosowanie raportu do nowego podziału zadań). Prace nią objęte odebrane zostały przez zamawiającego w dniu 29 czerwca 2009 r.;

b) umową nr (...) z dnia 22 września 2009 r. na opracowanie projektowe w postaci przeliczenia konstrukcji nawierzchni z (...) zmianę kosztorysu ofertowego, aktualizację materiałów , zmianę sposobu wzmocnienia podłoża ze względu na wykonane badanie jego nośności . Prace objęte tą umową zostały odebrane zostały przez gminę w dniu 16 września 2009 r.;

Obydwie były związane z zakresem rzeczowym umowy oznaczonej jako(...)

c)umową nr (...) z dnia 16 lutego 2009 r. dotyczącą opracowania projektu zabezpieczenia wału rzeki (...) od strony ul. (...) wraz z rozpoznaniem geologicznym w sąsiedztwie projektowanego mostu na rzece , koncepcję mostu na rzece R. oraz projekt tymczasowej organizacji ruchu dla budowanego odcinka z uwzględnieniem docelowego projektu dla budowy obwodnicy S.. Prace objęte przedmiotową umową dodatkową odebrane zostały przez zamawiającego w dniu 16 września 2009 r..

d) umową nr (...) z dnia 22 września 2009 r., która obejmowała opracowanie projektowe w postaci przeliczenia konstrukcji nawierzchni z (...) zmianę kosztorysu ofertowego, aktualizację materiałów, zmianę sposobu wzmocnienia podłoża ze względu na wykonane badanie jego nośności. Prace objęte przedmiotową umową dodatkową odebrane zostały przez zamawiającą w dniu 16 września 2009 r.

Obydwie były związane z zakresem rzeczowym umowy oznaczonej w uproszczeniu jako nr(...)

Jak ustala dalej Sąd I instancji, w dniu 11 grudnia 2009 r. strona pozwana zaproponowała stronie powodowej podpisanie Aneksu nr (...) do umowy nr (...).

Potrzeba jego zawarcia była wynikiem zaistnienia sytuacji, której nie można było wcześniej przewidzieć. Nie była ona konsekwencją okoliczności za które odpowiadała zamawiająca .

Opracowując Specyfikację (...)na zamówienie podstawowe, nie dało się bowiem przewidzieć problemów z projektowaniem estakady nad składowiskiem odpadów po byłej Hucie (...), w tym niemożnością uzyskania stosownych uzgodnień środowiskowych. Wobec tego gmina we wskazanym projekcie aneksu, zaproponowała pominięcie tej części prac projektowych, w odniesieniu do fragmentów odcinków (...) drogi, odnoszących się do tego fragmentu p8rzyszłej obwodnicy, który miał przebiegać w pobliżu składowiska, w tym estakadą nad nim. W konsekwencji pozwana zaproponowała zmianę w zakresie wynagrodzenia tak, aby ostateczna jego suma, po zmianach, w odniesieniu do prac projektowych tych odcinków zamykała się w kwocie 103.285,20 zł brutto.

Powódka nie wyraziła na tę propozycję zgody, nie podejmując także żadnych dalszych prac projektowych na tych odcinkach. Sytuację taką aprobowały obydwie strony, w związku z czym, pismem z dnia 11 stycznia 2010 r. gmina odstąpiła od umowy nr (...) w zakresie odcinka nr(...) Jako przyczynę odstąpienia strona pozwana wskazała przyczyny tożsame z tymi, które podawała jako argumenty za podpisaniem proponowanego aneksu do umowy (...). Równocześnie była gotowa zapłacić za dotąd wykonane prace projektowe na nich, wskazaną wyżej sumę 103 285,20 zł

Z dalszej części ustaleń Sądu Okręgowego wynika, że opóźnienia w wykonaniu przedmiotu zawartych umów miały różny charakter.

O tym, iż ostatecznie odcinek(...) nie zostały wykonane zdecydowało to, że wedle pierwotnych złożzeń obwodnica na tym fragmencie miałaby przebiegać przez składowisko odpadów radioaktywnych na terenie byłej Huty (...). Prowadząca tam prace firma geologiczna odmówiła dalszych wierceń, wskazując, iż wymaga to dodatkowych uzgodnień i specjalistycznego sprzętu. Ta sytuacja zdecydowała tym, że powódka odmówiła dalszych prac projektowych, na dotychczasowych warunkach dotyczących położenia tego fragmentu przyszłej obwodnicy, proponując rozwiązania nowe, zwiększające koszty realizacyjne o połowę albo też postulując przesunięcie odcinka nr (...)poza ten obszar, co pozostawało w niezgodzie z treścią decyzji administracyjnych z 5 października i 28 grudnia 2007r o ustaleniu lokalizacji drogi.

Część opóźnień wynikała z przedłużających się procedur administracyjnych związanych z uzyskiwaniem niezbędnych aprobat i uzgodnień.

Inwestor dysponował terenem tylko w pasie projektowanej drogi, a konieczny okazał się być szerszy teren dla całej inwestycji. Strona powodowa zabiegała o uzyskanie dalszych zgód na dysponowanie terenem, co było to konieczne do uzyskania pozwolenia na budowę, które zobowiązana była, na podstawie umowy dla zamawiającej uzyskać.

Podczas realizacji umowy doszło do zmiany kwalifikacji drogi, a inwestor zmienił jej klasę obciążeniową. Wymagało to wzmocnienia projektowanej jej konstrukcji, co wiązało się z nowymi obliczeniami, wytrzymałościowymi. Trzeba

było przyjąć nowe założenia dotyczące odwodnienia odcinków planowanej obwodnicy, a także , jak się okazało w trakcie prac wykonawczych , zaprojektować przełożenie dwóch linii wysokiego napięcia.

Zamawiająca gmina zdawała sobie sprawę z wynikających stąd następstw dla terminowości wykonania prac projektowych i była skłonna wydłużyć pierwotnie umówione terminy zakończenia poszczególnych ich etapów, poprzez zawieranie przez strony stosownych aneksów do umów zasadniczych (...)

Część takich zmian jak np. w przypadku konieczności opracowania nowych założeń projektowych związanych z liniami wysokiego napięcia było wprowadzanych z inicjatywy gminy. Powodowa spółka nigdy z własnej inicjatywy o taka zmianę /przedłużenie / terminów umownych nie występowała , i to nawet w sytuacji , gdy burmistrz gminy S. zwracał uwagę ówczesnemu prezesowi zarządu powódki na konieczność ich dochowania z uwagi na warunki dotyczące finansowania zamówienia oraz na potrzebę ubiegania się przez powódkę , w sposób formalny o tego rodzaju korektę umowy.

Sąd Okręgowy ustala ponadto , iż

dokumentacja przekazana przez (...) Sp. z o.o. gminie odnośnie odcinka(...)w ramach umowy (...),była poprawna technicznie lecz zawierała istotne braki , mając właściwie jedynie charakter koncepcyjny , nie mogąc być podstawą dla uzyskania, na jej podstawie, decyzji o pozwoleniu na budowę.

(...) były niekompletne i niespójne, m.in. brak w nich opisu technicznego, który zastępowały odręczne zapiski, brak było podpisów projektantów i osób sprawdzających. Niespójny był , przyjęty przez spółkę wykonawcę kilometraż. Daty dokumentacji , wskazujące na rok 2008 , były niezgodne z postanowieniami umownymi , po ich zmianach dokonanych na podstawie aneksu nr (...).

Stopień zaawansowania tej części dokumentacji należy określić szacunkowo , na poziomie 10% tej części prac projektowych.

Wobec powyższego wysokość wynagrodzenia za niniejszą część przekazanej dokumentacji wynosi 10% z przyjętej umownie jako cena , kwoty 498.000 zł netto, tj. 49.800 zł netto.

Łączna wartość wynagrodzenia należnego stronie powodowej za przekazaną dokumentację wynosi zatem 84.660 zł netto, czyli 103.285,20 zł brutto.

Stan zaawansowania technicznego przekazanych zamawiającej materiałów projektowych dla odcinków (...)które zostały zaprojektowane w pasie drogowym wyznaczonym przez decyzje administracyjne, niezgodnie z założonymi pierwotnie długościami ich obu , rodzą wątpliwość co do zgodności prac z treścią przedmiotu świadczenia określonego w zamówieniu o charakterze publicznym , dodatkowo utrudnia ich wykorzystanie przez innego wykonawcę do dalszych prac , w kolejnych fazach procesu ich projektowania. Projektant nie wykonał nawet spisu rysunków, co wyklucza w istocie możliwość opracowania wytycznych co do dalszej części tych prac , a to pozbawia gminę w istocie możliwości znalezienia innego podmiotu wykonawczego , który roboty te mógłby kontynuować, w oparciu o otrzymaną od powódki materiał projektowy tych fragmentów przyszłej obwodnicy. Równocześnie decyduje, to o tym , że sama dokumentacja , w tej postaci , dodatkowo traci na wartości.

Sąd Okręgowy ustalił także [na podstawie opinii biegłego Z. D. (1)] , że suma należna powódce za prace dodatkowe , w postaci przygotowań do uzyskania i związane z czynnościami uzyskania 54 zgód właścicieli nieruchomości na dysponowanie terenem wynosi brutto 73 641, 31 [[70 134,58 zł netto]

Ramach oceny prawnej roszczenia strony powodowej , która dochodziła kwotę żądania głównego , w wysokości 734 859 złotych, identyfikowała z następującymi źródłami :

1/ kwotą 81 300 złotych , która stanowi karę umowną, należną spółce wobec bezpodstawnego odstąpienia przez zamawiającą gminę od tej części umowy stron nr(...), w ramach której powódka miała zrealizować prace projektowe w odniesieniu do odcinków(...)przyszłej obwodnicy miasta ,

2/ kwotą 284 016 zł , mającą stanowić rzeczywistą sumę wynagrodzenia za wykonaną część dokumentacji projektowej wskazanych wyżej odcinków , wbrew stanowisku zamawiającej , która wartość tej części robót określała, w relacjach ze spółką wykonawcą na 103 285,20 zł.

3/ sumą 253 096zł , którą , zdaniem powódki niezasadnie gmina potrąciła wykonawcy z wynagrodzenia należnego za zrealizowanie w całości przedmiotu umowy oznaczanej jako (...), nietrafnie uznając , iż służy jej wierzitelność wzajemna z tytułu kary umownej w tym wymiarze ilościowym z racji opóźnienia w wykonaniu świadczenia umownego przez spółkę.,

4/ sumą 116 446, 34 zł , która miała odpowiadać wynagrodzeniu należnemu powódce z racji wartości zrealizowanych na rzecz zamawiającej prac dodatkowych na odcinkach nr(...)

Sąd I instancji stanął na stanowisku ,iż roszczenie powódki jest usprawiedliwione w części , obejmując:

- wynagrodzenie odpowiadające rzeczywistej wartości nieukończonych dokumentacji projektowej odcinków (...) oraz to , które zgodnie z wnioskami opinii biegłego Z. D. (1) , stanowi równowartość prac dodatkowych jakie powódka wykonała w związku z pozyskaniem 54 zgód właścicieli nieruchomości sąsiadujących z pasem drogowym przeszłej obwodnicy na wejście w teren , które okazały się niezbędne dla przeprowadzenia prac projektowych oraz ewentualnego uzyskania pozwolenia na budowę. Decyzje te , zgodnie z umową stron powódka także miała przedłożyć zamawiającej, w ramach realizacji swojego świadczenia umownego.

Jego zdaniem niezasadnie powódka domaga się kwoty 253 096 złotych , odpowiadającej potrąconej przez zamawiającą karze umownej za nieterminowe zrealizowanie przedmiotu świadczenia , w ramach umowy nr (...) , obejmującej odcinki (...)

Sąd uznał , że jakkolwiek roboty te spółka wykonała, to uczyniła to ze znacznym opóźnieniem sięgającym , jak ocenił to we wnioskach swojego opracowania eksperckiego , biegły J. Ż. , nawet 142 dni.

W toku sporu powódka nie dowiodła aby opóźnienie to było wywołane przyczynami za które spółka wykonawca nie odpowiada . Przeciwnie, zgodnie z opinią biegłego, za opóźnienie odpowiada wykonawca. Sąd Okręgowy zaakcentował również , że w sytuacji pojawiających się problemów realizacyjnych powódka nie korzystała z możliwości ubiegania się o wydłużenie terminów wykonania poszczególnych etapów robót , mimo , że burmistrz gminy wskazywał na taką możliwość , a co więcej, w niektórych przypadkach tego rodzaju trudności natury faktycznej z inicjatywy samej zamawiającej tego rodzaju korekty terminów umownych miały miejsce , na podstawie podpisywanych przez strony aneksów do obu umów.

Brak inicjatywy spółki- profesjonalisty na rynku usług projektowych , w tym zakresie , tym bardziej upewnia trafność oceny , iż gmina miała podstawę do potrącenia wierzitelności wzajemnej wobec wykonawcy z tytułu kary umownej za wskazane wyżej opóźnienie.

W tym kontekście Sąd I instancji nie podzielił wniosku powódki o ograniczenie jej rozmiaru z powodu jej rażącego wygórowania. Wskazał w szczególności , że należność gminy z tego tytułu była już wcześniej przez nią modyfikowana na korzyść wykonawcy, przy podzieleniu części argumentów wskazujących na źródła powstałych opóźnień.

Uznając za niezasadne dochodzenie przez powódkę kwoty 81 300 zł , tytułem kary umownej wobec bezzasadnego , jej zdaniem, odstąpienia przez gminę od części umowy [w zakresie kontynuacji opracowywania dokumentacji projektowej dla odcinków(...) - w ramach umowy (...)] , Sąd Okręgowy ocenił to oświadczenie, złożone przez

zamawiającą w piśmie z 11 stycznia 2010r , za uzasadnione okolicznościami i skuteczne pod względem jego prawnych następstw.

Sąd zwrócił uwagę , iż przyczyn , które podane w tym oświadczeniu miały stanowić uzasadnienie dla odstąpienia, nie dało się wcześniej przewidzieć , a konsekwencje stwierdzenia istnienia odpadów radioaktywnych na terenie nieczynnej Huty (...), przez który miała przebiegać część obwodnicy były bardzo doniosłe , skoro powódka, właśnie wobec ich stwierdzenia odmówiła kontynuacji robót na dotychczasowych warunkach, a niemożliwym okazało się także uzyskanie niezbędnych uzgodnień środowiskowych , przy utrzymaniu dotąd zakładanego usytuowania odcinków (...)

Sąd ocenił , że skuteczne odstąpienie od [niewykonanej części] umowy , będąc możliwym, rodzi po stronie wykonawcy uprawnienie wobec zamawiającego, do zwrotu kwoty odpowiadającej wartości dotąd zrealizowanego świadczenia umownego , na podstawie art. 395 § 2 kc.

Z tego tytułu należna jest jednak powódce , nie jak domagała się , suma 284 016 zł ale , wobec niekompletności dokumentacji tych odcinków oraz jej niskiej jakości merytorycznej i praktycznej nieprzydatności dla celu jakiemu miała służyć, w tym dla uzyskania na jej podstawie pozwolenia na budowę , jak wskazał to biegły Z. D. , w swoim opracowaniu eksperckim, 103 285, 20 złotego.

Poza tą kwotą , zdaniem Sądu I instancji , pozwana zobowiązana jest zapłaci powódce równowartość [wraz z zakładanym pięcioprocentowym zyskiem], tych prac dodatkowych , których potrzeby przedsięwzięcia nie można było uprzednio przewidzieć , a związanych z pozyskaniem 54 zgód na wejście na nieruchomości poza pasem drogowym , gdzie pierwotnie miała być zaprojektowana obwodnica. Ich uzyskanie bowiem okazało się niezbędne dla prawidłowego wykonania świadczenia umownego przez projektanta.

Pozostałych rodzajów robót , które powódka uznawała za dodatkowe , i za które domagała się wynagrodzenia , w zakresie części dochodzonego roszczenia , wyznaczonej przez kwotę 116 446,34 zł , Sąd za mające taki przymiot , w relacjach umownych stron, nie uznał.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach procesu była norma art. 100 kpc.

Apelacje od tego orzeczenia złożyły obydwie strony.

Strona powodowa zaskarżyła wyrok Sądu i instancji w części oddalającej powództwo co do kwoty 262 030 , 80 zł , wraz z odsetkami liczonymi od dnia 14 lipca 2011r oraz co do sumy odsetek od sumy 176 926, 51 zł za okres pomiędzy 14 lipca a 13 sierpnia 2011r jak również w części rozstrzygającej o kosztach procesu.

We wniosku środka odwoławczego spółka wykonawca domagała się zmiany zaskarżonego orzeczenia poprzez :

- a/ zasądzenie na jej rzecz od pozwanej gminy dodatkowej kwoty 262 030, 80 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 14 lipca 2011r ,
- b/ przyznania od pozwanej na jej rzecz kwoty odpowiadającej należności odsetkowej od kwoty 176 926, 51 zł za okres pomiędzy 14 lipca i 13 sierpnia 2011r , oraz
- c/ obciążenia przeciwniczki procesowej kosztami postępowania za obydwie instancje.

Jako wniosek ewentualny sformułowała żądanie wydania rozstrzygnięcia kasatoryjnego , i przekazania sprawy, w zaskarżonym zakresie, Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania

Apelacja spółki została oparta na następujących zarzutach :

- błędu w ustaleniach przyjętych jako podstawa faktyczna orzeczenia objętego kontrolą instancyjną polegającego na przyjęciu , iż zamawiająca miała rzeczywistą podstawę do odstąpienia od części umowy nr (...) , odnoszącej się do

odcinków(...) projektowanej obwodnicy , w sytuacji , gdy prawidłowa ocena zgromadzonego materiału nie mogła być źródłem takiej oceny.

Materiał ten bowiem nie pozwalał bowiem na konstatację , że ziściły się wszystkie przesłanki odstąpienia , określone w paragrafie(...)umowy ani też podstawą odstąpienia nie mogła by ta o jakiej mowa w art. 145 § 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Wada ta , ma zdaniem skarżącej , tę konsekwencję , iż Sąd Okręgowy w sposób nieprawidłowy uznał , iż żądanie powódki przyznania kary umownej za niezasadne odstąpienie od umowy przez zamawiającą , w kwocie 81 300zł, było nieusprawiedliwione.

Podnoszona przez skarżącą wada ustaleń, dotyczyła także określenia przez Sąd Okręgowy początkowego terminu od którego należy naliczać odsetki ustawowe za opóźnienie od świadczenia należnego spółce. Zdaniem skarżącej , tą początkową datą powinien być dzień 14 lipca 2011r albowiem wówczas powódka złożyła do Sądu Rejonowego w W.wniosek o zawezwanie do próby ugodowej , w zakresie roszczenia dochodzonego pozwem, nie natomiast , jak przyjął Sąd , 14 sierpnia tego roku.

- naruszenia prawa procesowego , w sposób mający istotny wpływ na wynik sprawy , a to art. 233 § 1 kpc , w następstwie przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów i zastąpienia jej oceną dowolną , opartą na niewszechstronnym rozważeniu materiału procesowego , w tym pominięciu części dokumentów ,z treści których wynika powinno uznanie , że przyczyny wypowiedzenia umowy przez gminę nie były usprawiedliwione . Wada ta miała także polegać na wybiórczej ocenie relacji przesłuchanych w sprawie świadków.

Ich prawidłowa ocena powinna bowiem prowadzić do innych wniosków , potwierdzających stanowisko apelującej, zgodnie z którym, pozwana nie miała rzeczywistych podstaw do złożenia oświadczenia o odstąpieniu.

W ocenie strony powodowej nieprawidłowość ta odnosiła się również do oceny przez Sąd Okręgowy opinii obu biegłych czego przejawem było oparcie ustaleń i rozstrzygnięcia na wnioskach opracowania Z. D. (1) , w szczególności w zakresie wysokości należnego powódce wynagrodzenia za prace projektowe, w odniesieniu do odcinków (...) , mimo , że właściwymi były w tym zakresie wnioski opracowania biegłego J. Ż.,

- naruszenia prawa materialnego , w następstwie nieprawidłowego zastosowania przez Sąd art. 395 § 2 kc i uznania , że pozwana złożyła w sposób skuteczny oświadczenie o odstąpieniu od umowy, a kwota wynagrodzenia należnego powódce z tytułu zwrotu równowartości zrealizowanych prac , w warunkach odstąpienia , określona w zaskarżonym orzeczeniu , jest właściwa.

Apelacja gminy objęła punkty(...)zaskarżonego wyroku, a w jej wniosku, strona pozwana domagała się zmiany rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego i oddalenia powództwa w całości oraz obciążenia spółki wykonawcy kosztami postępowania za obydwie instancje.

Jako wniosek ewentualny sformułowała żądanie uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazania sprawy, w tym zakresie, Sądowi niższej instancji do ponownego rozpoznania.

Środek odwoławczy został oparty na następujących zarzutach :

- naruszenia prawa procesowego , w sposób mający istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia , a to :

a/ art. 233 § 1 kpc , w następstwie zaniechania wszechstronnego zbadania materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie , czego następstwem było nie ustalenie dlaczego doszło do wykroczenia w procesie projektowania poza granice pasa drogowego , określone w decyzjach administracyjnych o ustaleniu lokalizacji drogi [(...)] i jakie były warunki na jakich mogło dojść do jego przekroczenia.

Wada ta , zdaniem skarżącej, polegała także na nieustaleniu przez Sąd czyje zgody powódka zaliczyła do tych , za pozyskanie których oczekiwała wynagrodzenia i jakie były przyczyny , które zdecydowały o tym , że zgody niektórych osób fizycznych i prawnych były wyrażane wielokrotnie. Podnoszona nieprawidłowość polegała także na tym , iż Sąd I instancji nie wziął pod uwagę treści umowy stron , która określała która z nich ma zagwarantować dysponowanie terenem na cele budowlane.

b/ art. 232 kpc , jako następstwa uznania przez Sąd I instancji , w sposób niepoprawny, za udowodniony fakt pozyskania przez powódkę , wskazanych wyżej 54 zgód na dysponowanie terenem dla celów budowlanych oraz, że czynności związane z ich uzyskaniem nie były przedmiotem świadczenia wykonawcy na podstawie postanowień umowy zawartej przez strony a takim , którego nie można było przewidzieć a wobec tego za które powodowej spółce należne jest wynagrodzenie dodatkowe ,

c/ art. 328 §2 kpc , wobec faktu , iż pisemne motywy zaskarżonego wyroku nie zawierają wszystkich elementów konstrukcyjnych o jakich stanowią przepisy procesowe.

W szczególności uzasadnienie orzeczenia Sądu Okręgowego jest niekompletne i niejasne , nie zawierając, zdaniem gminy , prawie żadnych ustaleń faktycznych w odniesieniu do zagadnień , które zdecydowały o ocenie prawnej części roszczeń powódki jako uzasadnionych.

- naruszenia prawa materialnego tj.

1/ normy art. 410 kc w zw z art. 405 kc , w następstwie jej niewłaściwego zastosowania i nietrafnego uznania , że strona powodowa wykonała na rzecz zamawiającej roboty dodatkowe , w postaci pozyskania , wskazanych wyżej 54 zgód na dysponowanie terenem. To wadliwe założenie doprowadziło do zasądzenia na rzecz spółki kwoty określonej w opinii biegłego Z. D. , mimo , że czynności te świetle umowy stragan nie mogły być zakwalifikowane jako prace dodatkowe ,

2/ art. 455kc w zw z art. 395 § 2 kc , wobec niepoprawnego przyjęcia , iż świadczenie należne powódce , odpowiadające wartości wykonanych robót na odcinku (...)projektowanej obwodnicy do dnia odstąpienia od umowy przez apelującą, miało charakter świadczenia bezterminowego.

Zdaniem gminy , która w tym zakresie odwołała się do postanowienia § (...) umowy stron, warunkiem wypłaty wynagrodzenia należnego wykonawcy za zrealizowaną część zamówionych prac projektowych było złożenie faktury VAT przez powódkę. Wyklucza to uznanie świadczenia o jakim mowa w motywach tego zarzutu za bezterminowe , a brak podstaw do jego spełnienia przez gminę wynika z faktu , iż jak dotąd powódka nie przedstawiła takiego dokumentu rozliczeniowego obejmującego kwotę , która Sąd I instancji , uznał za zasadnie w sporze przez stronę powodową dochodzoną.

Odpowiadając na apelację spółki (...) domagała się jej oddalenia jako pozbawionej usprawiedliwionych podstaw oraz obciążenia jej kosztami postępowania apelacyjnego.

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny rozważył :

Środek odwoławczy gminy S. jest częściowo usprawiedliwiony , prowadząc do zmiany zaskarżonego wyroku , w sposób wskazany w punkcie 1 orzeczenia Sądu Apelacyjnego.

Nie ma racji pozwana, gdy podnosi zarzut naruszenia art. 328 §2 kpc.

Zgodnie z utrwalonym i podzielanym przez Sąd Apelacyjny , w składzie rozstrzygającym sprawę , stanowiskiem Sądu Najwyższego , wypracowanym na tle wykładni tej normy , zarzut apelacyjny jej naruszenia, jest tylko wówczas uzasadniony, gdy pisemne motywy orzeczenia są tak wadliwe , iż nie zwiera ono danych pozwalających na dokonanie instancyjnej jego oceny.

Nieco inaczej rzecz ujmując zarzut ten jest trafny jeżeli wewnętrzna wadliwość uzasadnienia wyroku Sądu niższej instancji jest tak istotna, że nie sposób, na podstawie jego lektury stwierdzić, czy Sąd prawidłowo zastosował prawo materialne i procesowe.

Biorąc to pod rozwagę, omawiany zarzut gminy należy odeprzeć albowiem tego rodzaju zasadniczych wad pisemne motywy rozstrzygnięcia Sądu I instancji nie zawierają.

Wbrew temu co w motywach tego zarzutu pisze skarżąca, Sąd Okręgowy ocenę prawną roszczenia powódki oparł na dokonanych na podstawie materiału dowodowego ustaleniach faktycznych, przy czym wskazał źródła tych konstatacji. To, iż były to ustalenia odmienne od tych, które gmina, w zakresie objętym zarzutem naruszenia art. 233 §1 kpc oraz błędu ustaleń, uznawała za odpowiadające rzeczywistości stanowi rzeczy, nie mogło zdecydować o podzieleniu tego zarzutu, tym bardziej, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera nie tylko wszystkie elementy konstrukcyjne określone przez ustawę procesową ale także i przede wszystkim treść jego elementów pozwala na dokonanie kontroli apelacyjnej tak uzasadnionego wyroku.

Nie ma też racji gmina, gdy zarzuca Sądowi Okręgowemu naruszenie prawa materialnego to jest przepisu art. 455 kc w zw z art. 395 §2 kc, którego realizacji upatrywała w wadliwym, jej zdaniem, stanowisku Sądu co do tego, że świadczenie należne spółce wykonawcy z tytułu wynagrodzenia za część prac projektowych zrealizowanych przez nią i przekazanych zamawiającej, a odnoszących się do odcinków (...) które nie zostały ukończone wobec odstąpienia przez zamawiającą od tej części umowy, ma charakter bezterminowy.

W ocenie skarżącej ma ono charakter terminowy a pozwana, nie jest nadal zobowiązana do spełnienia świadczenia z tego tytułu, wobec nie wystawienia przez powódkę faktury na kwotę odpowiadającą wartościowo temu świadczeniu.

Pogląd ten jest nieusprawiedliwiony, niwecząc tym samym możliwość podzielenia stawianego zarzutu.

Opiera się on bowiem na niepoprawnym założeniu, wywodzonym, jak wynika z motywów zarzutu, z treści (...) umowy, zgodnie z którą zapłata za zrealizowaną część robót projektowych następowała po jej faktycznym wykonaniu i wystawieniu przez spółkę wykonawcę faktury VAT, obejmującej należne wynagrodzenie.

Założenie to jest wadliwe albowiem pomija, że określona przez Sąd I instancji, za wnioskami biegłego Z. D. kwota tego wynagrodzenia za tę część prac, w ramach wskazanych wyżej odcinków, nie było wynagrodzeniem o charakterze umownym ale takim, które było tylko równowartością robót rzeczywiście zrealizowanych, których podstawa, na skutek odstąpienia przez zamawiającą nie miała już charakteru umownego.

Zatem, w tej sytuacji świadczenie, które obciąża gminę z tytułu wynagrodzenia za tę część prac, które przyjął od powódki, nie może być uzależnione od tych warunków, które w odniesieniu do niego stawały postanowienia zniesionej umowy, do których nietrafnie odwołuje się skarżąca. Warunki te nie mogą, tym bardziej, decydować o charakterze samego świadczenia

Zatem jest ono, skoro termin jego spełnienia nie został oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, bezterminowe, które powinno zostać spełnione niezwłocznie po wezwaniu do jego wykonania.

Jakkolwiek we wniosku środka odwoławczego pozwana postuluje zmianę zaskarżonego orzeczenia w ten sposób, aby powództwo spółki wykonawcy zostało uznane za w całości niezasadne, to jednak, w ramach postawionych zarzutów jak i ich motywów nie ma, mimo ich redakcyjnego rozbudowania, merytorycznych argumentów za pomocą których skarżąca negocjowałaby podstawę dla przyznania na rzecz byłej kontrahentki równowartości części prac projektowych zrealizowanych dla odcinków (...)przeszłej obwodnicy, które [co pomiędzy stronami niesporne] zostały zamawiającej przekazane.

Apelacja gminy nie zawiera także polemiki z wysokością świadczenia z tego tytułu, którą Sąd I instancji ustalił na podstawie wniosków opinii biegłego Z. D. (1).

Zatem tę część rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego, w ramach której nałożony został na zamawiającą obowiązek zapłaty na rzecz spółki wykonawcy kwoty 103, 285 20 zł z odsetkami od dnia 14 sierpnia 2011r, które, począwszy od 1 stycznia 2016r z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, uznać należy za prawidłową.

Ma natomiast rację gmina, podnosząc zarzuty w oparciu o które neguje przyznanie na rzecz spółki (...) wynagrodzenia za prace dodatkowe, w postaci pozyskania 54 zgód właścicieli nieruchomości położonych poza pasem drogowym przyszłej obwodnicy na dysponowanie terenem.

Zasądzona z tego tytułu suma zamknęła się kwocie 73 641,31 zł, którą Sąd I instancji przyjął na podstawie wniosków opinii biegłego D..

Fakty, które Sąd Okręgowy uznał za podstawę faktyczną ocenianego wyroku są prawidłowe i zostają przyjęte przez Sąd II instancji za własne, za wyjątkiem właśnie tej ich części, która odnosi się do okoliczności związanych z uzyskaniem tych zgód, konsekwentnie określanych przez spółkę projektową jako prace dodatkowe z punktu widzenia całości zadania jakie na siebie umownie przyjęła.

Ustalenia Sądu I instancji, w tej części zasadnie podważone przez skrzącą gminę, w ramach zarzutu naruszenia art. 233 §1 kpc są bardzo zwięzłe, właściwie ograniczając się do odwołania się do wniosków opinii biegłego i powieleniu twierdzeń powódki o zrealizowaniu tych czynności oraz ich kwalifikacji jako dodatkowych.

Tymczasem zasadnie pozwana zwraca uwagę, iż w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w tym postanowień (...) umowy zawartej przez strony wynika, iż podjęcie prac projektowych poza pasem drogowym, którego granice wyznaczały decyzje administracyjne o ustaleniu lokalizacji drogi z 5 października 28 grudnia 2007r, było wprawdzie możliwe ale wyłącznie za zgodą i na warunkach aprobowanych przez zamawiającą. Wynikało z nich także, że uzyskanie zgód na dysponowanie terenem poza nim, było niezbędne dla późniejszego wydania pozwolenia na budowę, którą to decyzję miała uzyskać dla zamawiającej spółka - wykonawca. Świadkowie / np. D. K. (1) k.573 akt/ potwierdzali też, że z ukształtowanej praktyki, w relacjach umownych pomiędzy zamawiającym prace projektowe i procesjonalnym na rynku projektowania podmiotem wykonawczym, wynika, iż zgody na wejście w teren uzyskuje projektant.

Skoro tak, to w świetle treści tych dowodów niezasadnym było przyjęcie przez Sąd, że powódka dowiodła, że po pierwsze czynności związane z pozyskaniem zgód właścicieli nieruchomości leżących poza ustalonym pasem drogowym na dysponowanie tym terenem były pracami dodatkowymi, nie objętym przedmiotem umów stron, w których było uzgodnione wynagrodzenie ryczałtowe. Po wtóre że na ich realizację w takim za zakresie za jaki powódka domaga się [dodatkowego] wynagrodzenia gmina wyrażała zgodę, oraz, że rzeczywiście były one koniecznymi dla uzyskania pozwolenia na budowę. Po trzecie, że rzeczywiście te 54 zgody, uwzględnivszy treść przedłożonych przez powódkę dokumentów, zawierających je, wyznaczają rzeczywisty zakres dodatkowych czynności spółki - wykonawcy, związanych z ich uzyskaniem.

Na koniec należy wskazać, iż, ustalając wysokość należnego powódcie wynagrodzenia z tego tytułu, Sąd I instancji bezkrytycznie odwołał się w do wniosków opinii biegłego D.. Trafnie negując oparcie na nich określenia wysokości świadczenia powódki, gmina zwraca uwagę, że opracowanie biegłego w tej części ma charakter szacunkowy, opiera się bowiem na pewnej wielkości wynagrodzenia należnego za pozyskanie jednej zgody określonego ryczałtowo, bez uwzględnienia rzeczywistych kosztów takiego pozyskania, odniesionego indywidualnie do każdego z nich, jak chociażby tych, które opiniodawca sam przyznał, odpowiadając na zarzuty skarżącej w tym zakresie, w stanowisku z dnia 24 lipca 2015 /k. 827-830 akt /

Takie ustalenie jest zatem niepoprawne, tym bardziej i przede wszystkim dlatego, iż brak było dostatecznych podstaw do posłużenia się tym swoistym ryczałtem, w warunkach nie udowodnienia przez powódkę, że w ogóle zgody te, we wskazanej liczbie zostały uzyskane, a także jakie czynności były przez nią podejmowane by poszczególne zgody otrzymać.

Stąd ustalenia faktyczne zgodnie z którymi powódka pozyskała wskazaną wyżej liczbę zgód na wejście w teren ,że były to czynności dodatkowe w odniesieniu do zakresu świadczenia , które umownie przyjęła na siebie oraz , że wartość wynagrodzenia za nie wynosi 73 641, 31 zł , nie mające dostatecznych podstaw w zgromadzonym materiale i przez to nieprawidłowe , zostają wyeliminowane z ustaleń stanowiących podstawę rozstrzygnięcia.

Przyjmując , że okoliczności tych strona powodowa , mimo ciążącego na nim obowiązku, nie udowodniła ,Sąd II instancji uznaje , że tym samym usprawiedliwionym jest zarzut skarżącej dotyczący naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 410 kc w zw z art. 405 kc , który uczynił podstawą normatywną jego przyznania spółce projektowej.

Przechodząc do oceny apelacji strony powodowej , dla porządku na wstępie należy wskazać , że zakresem środka odwoławczego spółka objęła tylko tę część rozstrzygnięcia Sądu I instancji , którą oddalił żądanie spółki w zakresie wierzytelności w kwocie 81 300 złotych wraz z odsetkami z tytułu kary umownej , która jest powódce należna wobec bezzasadnego odstąpienia przez zamawiającą od części umowy , obejmującej zrealizowanie prac projektowych dla odcinków(...), w sytuacji, gdy brak było podstaw faktycznych do złożenia przez nią tego oświadczenia oraz w zakresie wierzytelności w kwocie 180 730 , 80 zł wraz z odsetkami stanowiącej dalszą część wynagrodzenia za prace , które spółka zrealizowała w ramach odcinaków (...), w ramach umowy (...).

Poza tym skarżąca zakwestionowała ustalenie początkowej daty naliczenia odsetek za opóźnienie od zasądzonej przez Sąd sumy 176 926, 51 zł.

W ocenie Sądu II instancji żaden z zarzutów na których opiera się , tak ukształtowany co do zakresu środków odwoławczy powódki , nie może zostać uznany za zasadny.

Skuteczne postawienie zarzutu procesowego naruszenia normy art. 233 §1 kpc , zgodnie z utrwalonym i podzielanym przez Sąd Apelacyjny, w składzie rozstrzygającym sprawę , stanowiskiem Sądu Najwyższego jest usprawiedliwiony jedynie wówczas, gdy strona ten zarzut powołująca wykaże , w odniesieniu do zindywidualizowanych dowodów na czym polega nieprawidłowość postępowania Sądu w zakresie tej oceny [a co za tym idzie, także opartych na wynikających z niej wnioskach , ustaleń faktycznych].

W szczególności , odwołując się do argumentów natury jurydycznej, strona ma wskazać dlaczego obdarzenie jednych dowodów cechą wiarygodności przy równoczesnym odmówieniu tego waloru innym , nie da się pogodzić z zasadami doświadczenia życiowego [i lub] regułami logicznego rozumowania.

Zważywszy na to , że swobodna ocena dowodów i uprawnienie do czynienia w oparciu o nią ustaleń relewantnych z punktu widzenia rozstrzygnięcia ,są podstawowymi elementami składającymi się na jurysdykcją kompetencję Sądu, stawiany przez powódkę zarzut przekroczenia granic oceny dowodów nie może być usprawiedliwiony nawet wówczas, gdyby z treści zgromadzonych dowodów można było, w zakresie ustaleń wyciągnąć wnioski równie uprawnione , chociaż przeciwne do tych , które sformułował Sąd.

O ile tylko , w ramach przeprowadzonej oceny , Sąd nie wykroczył poza kryteria tejsze , wskazane w art. 233 §1 kpc , a ustalenia na wnioskach z tej oceny oparte, układają się w logiczną i spójną całość , mając swoją podstawę w źródłach dowodowych , Sąd II instancji jest zobligowany te ocenę i ustalenia, w ramach kontroli rozstrzygnięcia, aprobować .

Wszystko co powiedziano dotąd ma i takie następstwo , że polemika strony z oceną i ustaleniami , która nie jest w podany wyżej sposób skonstruowana , nie jest polemiką rzeczową , a jedynie dowolnym negowaniem stanowiska Sądu , w ramach którego przeciwstawia ona ocenie i ustaleniom przyjętym przez Sąd własnej ich wersję , co nie jest z przyczyn wyżej wskazanych wystarczającym dla podzielenia zarzutu jako usprawiedliwionego.

Analiza treści motywów, w ramach których powódka podejmuje polemikę z oceną i ustaleniami Sądu I instancji w doniosłym dla weryfikacji jej apelacji zakresie , pozwala na stwierdzenie , iż właśnie nie jest to krytyka rzeczowa a ogranicza się ona i wyczerpuje jedynie w przeciwstawieniu im własnej ich wersji , zdaniem spółki poprawnej i prawdziwej.

W odniesieniu do zagadnienia wysokości należnego powódce wynagrodzenia za prace zrealizowane w ramach odcinków (...), skarżąca opiera swoją argumentację na krytyce oceny na podstawie której Sąd uznał za miarodajne wnioski biegłego Z. D. (1).

W ramach tej krytyki skarżąca wskazuje, że bardziej właściwe są, w tym zakresie, oceny i konkluzje drugiego z opiniodawców J. Ż. (2).

W tym kontekście zupełnie nietrafnym jest zapatrywanie apelującej sugerujące, iż skalę należnego jej wynagrodzenia za tę część prac powinna określać uśredniona, na podstawie obydwóch opracowań ekspertów, kwota.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy w sposób dostateczny wskazał, nie wykraczając poza granice swobodnej oceny, dlaczego podstawą ustaleń w tym zakresie są wnioski biegłego D., dlatego waloru tego nie można, w pełni nadać wnioskowi biegłego Ż. To stwierdzenie jest wystarczającym dla oparcia tego zarzutu powódki i nie podzielenia jej wniosku o zreformowanie tej części wyroku Sądu I instancji, w zgodzie z jej postulatem zawartym we wniosku apelacji.

Nie ma racji powódka gdy stawia zarzut wadliwości ustaleń, jako podstawy do zakwestionowania określenia początku okresu od którego należne są skarżącej odsetki ustawowe pod świadczenia ocenione przez Sąd I instancji, jako w sposób usprawiedliwiony, dochodzone od zamawiającej gminy.

Zarzut ten opiera się na wadliwym założeniu, że stan opóźnienia pozwanej w jego spełnieniu, należy łączyć z datą złożenia przez spółkę do Sądu Rejonowego w W. wniosku o zawiązanie do próby unikodowej, w zakresie roszczeń spółki wykonawcy, następnie dochodzonych pozwem. Wada ta polega na tym, iż powódka nie dowiodła w sporze, że już w tej, wskazywanej przez siebie, dacie 14 lipca 2011r odpis tego wniosku został pozwanej doręczony, w sposób, który umożliwił zapoznanie się z nim. Powódka nie udowodniła także, że tego rodzaju wezwanie, do dobrowolnego spełnienia tych świadczeń, prowadzące do przekształcenia świadczenia bezterminowego w terminowe, po stronie gminy -dłużnika powódka formułowała wcześniej. Zatem nie może, w sposób usprawiedliwiony, zarzucać Sądowi I instancji, iż przyjęta przezeń data początkowa opóźnienia [14 sierpnia 2011r], jest datą przyjętą niezasadnie.

Odeprzeć także należy te zarzuty skarżącej spółki, które odnosząc się do sposobu dokonania oceny dowodów i ustaleń, negują podstawę faktyczną oceny prawnej Sądu I instancji, zgodnie z którą pozwana miała dostateczną podstawę do odstąpienia od części umowy, wobec którego to, uprawnionego w okolicznościach sprawy, oświadczenia prawo kształtującego gminy, żądanie powódki, obejmujące zasądzenie kary umownej w kwocie 81 300 złotych, było bezzasadne.

Nie ma potrzeby powtarzać generalnych, przedstawionych wyżej wniosków i ocen dotyczących zarzutów naruszenia art. 233 §1 kpc i błędów ustaleń na których skarżąca zdecydowała się oprzeć negację także i tej części wyroku Sądu Okręgowego.

Wskazać jedynie należy, że podobnie jak poprzednio, polemiczne stanowisko apelującej wobec oceny dowodów i relewantnej części ustaleń faktycznych, jest polemiką dowolną.

Wystarczy tylko wobec tego przypomnieć, odwołując się do ustaleń poczynionych w sprawie, że zgodnie z postanowieniami decyzji o ustaleniu lokalizacji drogi z 5 października i 28 grudnia 2007r przyszła obwodnica, która zgodnie podzielono na pięć odcinków wykonawczych, w zakresie prac projektowych, miała być, co do zasady, przeprowadzona w wyznaczonym tymi decyzjami pasie drogowym.

Już w chwili ich wydania było dla obu stron jasne, że jej część, [odcinek (...)] miała przebiegać przez teren byłej Huty (...), prowadząc także nad składowiskiem odpadów poprodukcyjnych, nad którymi droga miała wieść estakadą.

Już wówczas musiało być jasne, że warunki na miejscu są trudne, a przyszedł wykonawca może spotkać się także ze szkodliwymi dla zdrowia pozostałościami funkcjonowania huty. Mimo to decyzje lokalizujące w ten właśnie sposób przebieg drogi zostały wydane, przy przyjęciu, że nie są to przeszkody dla usytuowania w ten sposób pasa drogowego.

Dopiero na etapie realizacji umowy, firma dokonująca kolejnych odwiertów i badań geologicznych, stwierdziła, że w ramach tego składowiska są materiały radioaktywne.

Ta, nowa i trafnie zakwalifikowana przez Sąd I instancja jako niemogąca być przewidzianą wcześniej, sytuacja faktyczna doprowadziła do tego, że spółka wykonawca nie godziła się na kontynuowanie prac projektowych na dotychczasowych warunkach, proponując inne rozwiązania, które ze względu na wiążące się z tym koszty były nie do zaakceptowania albo też sugerując przeniesienie odcinka [nr (...)], w inne miejsce co także było, realnie rzecz biorąc niemożliwe. [por. relacje świadków – koordynatorów projektu ze strony powódki i pozwanej J. B. k. 559-560, i D. K. k. 573 akt /

W tej sytuacji, pozwana aprobując faktyczne zaniechanie przez powódkę świadczenia umownego na tych odcinkach, w warunkach aktualnych wyników badań geologicznych a także niemożności uzyskania aprobaty środowiskowej, miała prawo uznać, że dalsza kontynuacja tej części umowy jest z przyczyn, których nie można było przewidzieć, niemożliwa. To zdecydowało o złożeniu przez nią oświadczenia o odstąpieniu od tej, [niewykonanej] części umowy.

Wobec tego ocena powódki, że gmina nie miała podstaw do złożenia takiego oświadczenia zasadnie została przez Sąd Okręgowy uznana za chybioną, co doprowadziło do usprawiedliwionego oddalenia tej części powództwa spółki.

Nietrafny jest również podnoszony przez powódek zarzut prawno materialny albowiem nie uwzględnia on, że odstąpienie przez gminę obejmowało tylko, wskazaną wyżej część umowy, część z której świadczenie spółki projektowej zostało zrealizowane, jak wskazują to poczynione ustalenia, jedynie w niewielkiej części.

Pozostała część świadczenia umownego wykonawcy oraz świadczenie z tytułu zapłaty uzgodnionego wynagrodzenia zostały, jak wynika z niekwestionowanych przez apelującą ustaleń, zrealizowana.

Stąd też zakres rozliczeń stron mógł obejmować jedynie wartość zrealizowanych robót, w ramach nie ukończonych odcinków(...). Tak też identyfikowała jedno ze swoich żądań wobec zamawiającej, sama skarżąca.

Z poddanych wyżej przyczyn w uznaniu apelacji powódki za niezasadną a środek odwoławczy pozwanej za usprawieniowy, w części, Sąd Apelacyjny orzekł jak w punktach 1 i 2 sentencji wyroku, na podstawie art. 386 §1 i 385 kpc.

Zmiana orzeczenia co do istoty, spowodowała także konieczność korekty rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Stosując w tym zakresie normę art. 100 kpc, przy uwzględnieniu stosunku, w jakim powódka ostatecznie wykazała swoje roszczenie i w jakim gmina skutecznie się przed nimi obroniła, Sąd II instancji dokonał ich wzajemnego rozliczenia według na stepujących założeń.

Powódka wygrała sprawę w 14 %, ulegając w pozostałym zakresie. Zatem jest zobowiązana ponieść 86 % ogółu kosztów związanych ze sporem przez obydwie strony. Sama poniosła ogółem 50 143, 12 zł [opłata - 36734 zł, koszty zastępstwa - 7217, reszta to wydatki związane z postępowaniem]

Przeciwniczka procesowa poniosła ogółem 7717 zł, w tym koszty zastępstwa procesowego oraz 500 złotych zaliczki na wydatki związane z postępowaniem.

Łącznie zatem koszty te zamknęły się kwotą 57 860, 12zł z której powódkę obciąża 49 759, 70 zł, Skoro poniosła 50 143, 12 zł, to gmina jest zobowiązana jej zwrócić różnicę pomiędzy obydwoma tymi wielkościami czyli kwotą 1100, 42 zł. Taka też suma została na jej rzecz zasądzona od przeciwniczki procesowej w punkcie 1. III zmienianego wyroku.

Rozstrzygając o kosztach postępowania apelacyjnego, Sąd II instancji zastosował tę samą normę w zw z art. 108 §1 i 391 §1 kpc.

Strona wygrywającą ten etap sporu stron jest gmina , skoro apelacja strony przeciwnej została w całości oddalona . Uwzględnić także należało , że środek odwoławczy pozwanej został uwzględniony jedynie w części .

Biorąc pod uwagę jakie koszty poniosły obydwie strony na tym etapie postępowania na rzecz powódki , przy przyjęciu takich samych , jak uprzednio założeń , została zasądzona kwota 5842 zł , stanowiąca różnicę pomiędzy sumami 14 247 zł i 8405 zł. [pkt 3 sentencji wyroku]

SSA Sławomir Jamróg SSA Grzegorz Krężolek SSO /del / Beata Kurdziel